2026/718

23.3.2026.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/718

od 20. ožujka 2026.

o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu minimalnih zahtjeva za okolišnu održivost za postupke javne nabave koji uključuju određene tehnologije s nultom neto stopom emisija

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju tehnologija s nultom neto stopom emisija i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 ([1]), a posebno njezin članak 25. stavak 5.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2024/1735 utvrđuju se mjere za povećanje proizvodnog kapaciteta Unije za tehnologije s nultom neto stopom emisija i njihove ključne komponente, što uključuje i poticanje potražnje za okolišno održivim i otpornim tehnologijama s nultom neto stopom emisija u okviru javne nabave.

(2) U Uredbi (EU) 2024/1735 od Komisije se zahtijeva da utvrdi minimalne obvezne zahtjeve u pogledu okolišne održivosti za postupke javne nabave obuhvaćene područjem primjene Direktiva 2014/23/EU ([2]), 2014/24/EU ([3]) ili 2014/25/EU ([4]) Europskog parlamenta i Vijeća ako su predmet ugovora tehnologije s nultom neto stopom emisija navedene u članku 4. stavku 1. točkama od (a) do (k) Uredbe (EU) 2024/1735 te za ugovore o radovima i koncesije radova koji uključuju te tehnologije s nultom neto stopom emisija.

(3) U Uredbi (EU) 2024/1735 od Komisije se zahtijeva da utvrdi te minimalne obvezne zahtjeve provedbenim aktom koji treba donijeti do 30. ožujka 2025. S obzirom na područje primjene odredaba o javnoj nabavi iz Uredbe (EU) 2024/1735, bilo je potrebno opsežno mapiranje i analiza kad je riječ o obuhvaćenim tehnologijama s nultom neto stopom emisija i o potencijalnim minimalnim zahtjevima za okolišnu održivost koje treba uzeti u obzir pa se akt nije mogao donijeti u tom roku.

(4) Ova bi Uredba trebala obuhvaćati minimalne zahtjeve za okolišnu održivost koji se odnose na određene tehnologije s nultom neto stopom emisija, odnosno tehnologije energije vjetra na kopnu i odobalne tehnologije energije, imajući na umu da bi se pravila utvrđena u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2024/1735 trebala primjenjivati na nabavu tehnologija s nultom neto stopom emisija, osim ako se takva nabava koristi za provedbu projekata dodijeljenih u kontekstu dražbi energije iz obnovljivih izvora podložno članku 26. Uredbe (EU) 2024/1735.

(5) Radi jednostavnije i lakše provedbe ti bi se minimalni zahtjevi trebali oslanjati na metodologije i metode mjerenja na razini Unije ili priznate u Uniji koje su primjenjive na tehnologije s nultom neto stopom emisija i obuhvaćaju relevantne okolišne dimenzije. Takve metodologije i metode mjerenja trenutačno ne postoje za znatan broj tehnologija s nultom neto stopom emisija. U pripremi je nekoliko metodologija koje bi se mogle primjenjivati u tom kontekstu u kasnijoj fazi. Time se ograničava područje primjene tehnologija s nultom neto stopom emisija za koje bi se u ovoj Uredbi trebali utvrditi minimalni zahtjevi za okolišnu održivost.

([1]) SL L, 2024/1735, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
([2]) Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).
([3]) Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).
([4]) Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

(6) Nadalje, budući da su zahtjevi za okolišnu održivost za javnu nabavu dizalica topline već utvrđeni u članku 7. stavku 1. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]), Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 811/2013 ([6]) i članku 7. stavku 2. Uredbe (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]), ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati dizalice topline.

(7) Slično tome, kriteriji dodjele koji se odnose na okolišnu održivost za javnu nabavu baterija ili proizvoda koji sadržavaju baterije utvrdit će se u skladu s člankom 85. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]). Stoga ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati baterije.

(8) Kad je riječ o fotonaponskim proizvodima, u pripremi su moguće provedbene mjere u skladu s Direktivom 2009/125/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) i Uredbom (EU) 2017/1369, što bi podrazumijevalo obvezne odredbe o javnoj nabavi slične onima za dizalice topline.

(9) Bez obzira na to što se tehnologija vjetra tek u manjoj mjeri formalno uvodi u okviru javne nabave, naručitelji će na nekim tržištima provoditi javnu nabavu vjetroagregata. To je moguće kad se na njih primjenjuje Direktiva 2014/25/EU i kad tržište nije izravno izloženo tržišnom natjecanju pa se ne primjenjuje iznimka iz članka 34. Direktive 2014/25/EU.

(10) Iako se od 80 do 95 % ukupne mase vjetroagregata može reciklirati jer se uglavnom sastoji od čelika i željeza, određene komponente mogu predstavljati problem. To se odnosi na lopatice, koje čine oko 15 % mase vjetroagregata. Obično sadržavaju složene kompozitne materijale – kombinaciju ojačanih vlakana i polimerne matrice. Stoga lopatice čine komponentu vjetroagregata za koju je najteže povećati mogućnost recikliranja ([10]). Procjenjuje se da će kompozitni otpad od lopatica vjetroagregata koje su stavljene izvan pogona do 2040. dosegnuti oko 400 000 tona ([11]).

(11) Istodobno, poduzeća i istraživačke ustanove razvijaju tehnike recikliranja i razmatraju sastav materijala i postupke za stavljanje turbina izvan pogona kako bi se povećala mogućnost recikliranja, tj. potencijal recikliranja lopatica vjetroagreagata u trenutku proizvodnje. Kako bi se poduprla potpuna kružnost vjetroagregata, primjereno je uključiti minimalni zahtjev za mogućnost recikliranja lopatica. Takav minimalni zahtjev potaknut će potražnju za lopaticama koje se mogu reciklirati te istraživanje i razvoj u tom području. S obzirom na trenutačnu fazu tehnološkog razvoja čini se primjerenim odrediti ambiciozan, ali realističan minimum od 70 %.

(12) Europskom normom EN 45555:2019 predviđene su metode za mogućnost recikliranja proizvoda koji koriste energiju te bi se stoga ona trebala primjenjivati za procjenu mogućnosti recikliranja lopatica vjetroagregata.

([5]) Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetskoj učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (SL L 231, 20.9.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([6]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 811/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača prostora, kombiniranih grijača, kompleta koji sadržavaju grijač prostora, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj i kompleta koji sadržavaju kombinirani grijač, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/811/oj).

([7]) Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([8]) Uredba (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o baterijama i otpadnim baterijama, izmjeni Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EU) 2019/1020 te stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ (SL L 191, 28.7.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

([9]) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([10]) Europska komisija, Sažetak Znanost za politiku, Izazovi kružnosti energije vjetra, preuzeto na https://setis.ec.europa.eu/document/download/6dfe5811-a603-42da-8298-2cc636ae1579_en?filename=JRC131723_wind_energy_circularity_challenges_v7.pdf&prefLang=pt u verziji od 1. srpnja 2025.

([11]) WindEurope: Ubrzavanje kružnosti lopatica za vjetroturbine, preuzeto na https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/about-wind/reports/WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf u verziji od 1. srpnja 2025.

(13) Budući da se u normi EN 45555:2019 zahtijevaju najsuvremenije tehnologije, odgovarajuće prilagodbe u pogledu potrebne razine tehnološke spremnosti poduprijet će razvoj novih i inovativnih tehnologija recikliranja lopatica. Razine tehnološke spremnosti definirane su u Odluci Komisije C(2014) 4995 ([12]). U skladu s tom definicijom razina tehnološke spremnosti od šest (6), što znači da je tehnologija dokazana u relevantnom okruženju, može se smatrati primjerenom za potporu inovativnim tehnologijama recikliranja lopatica.

(14) Iako u skladu s normom EN 45555:2019 tehnologije recikliranja lopatica moraju biti trenutačno gospodarski održive, možda će biti potrebna fleksibilnost za geografska područja u kojima se sektor recikliranja lopatica tek razvija. Javni naručitelji stoga mogu prilagoditi taj zahtjev, na primjer prihvaćanjem tehnologija za koje se predviđa da će postati gospodarski održive na relevantnom geografskom području tijekom radnog vijeka vjetroagregata.

(15) Različiti načini recikliranja lopatica, kao što su kemijska separacija, toplinska separacija ili mehaničko rezanje, mogu se znatno razlikovati prema njihovu stupnju očuvanja materijala. Za izračun stope mogućnosti recikliranja javni naručitelji i naručitelji stoga mogu zahtijevati procjenu kvalitete očuvanja materijala u postupku recikliranja.

(16) Budući da će za primjenu ove Uredbe javni naručitelji i naručitelji morati provesti znatne promjene u svojim postupcima, kako bi im se dalo dovoljno vremena za provedbu tih promjena, primjenu ove Uredbe trebalo bi odgoditi. Minimalni zahtjevi za okolišnu održivost utvrđeni u ovoj Uredbi primjenjuju se na postupke javne nabave obuhvaćene područjem primjene članka 25. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1735 pokrenute 30. lipnja 2026. ili kasnije.

(17) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Savjetodavnog odbora za javnu nabavu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju minimalni zahtjevi za okolišnu održivost utvrđeni u članku 25. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1735.

Članak 2.

Tehnologije energije vjetra na kopnu i odobalne tehnologije energije vjetra

1. Lopatice vjetroagregata za tehnologije energije vjetra na kopnu i odobalne tehnologije energije vjetra moraju imati stopu mogućnosti recikliranja od najmanje 70 %. Stopa mogućnosti recikliranja izračunava se kao relativna masa materijala koji se može reciklirati. Stopa mogućnosti recikliranja lopatica vjetroagregata dokazuje se najkasnije po završetku izvršenja ugovora.

2. Zahtjev utvrđen u stavku 1. može biti u obliku odredbe o izvršenju ugovora u smislu članka 70. Direktive 2014/24/EU i članka 87. Direktive 2014/25/EU te općih načela Direktive 2014/23/EU ili u obliku tehničke specifikacije u smislu članka 36. Direktive 2014/23/EU, članka 42. Direktive 2014/24/EU i članka 60. Direktive 2014/25/EU.

3. Ovaj se članak provodi na objektivan, nediskriminirajući i transparentan način te u skladu s međunarodnim obvezama Unije.

([12]) Provedbena odluka Komisije o izmjeni Provedbene odluke C(2013) 8631 o donošenju radnog programa za razdoblje 2014. – 2015. u okviru Posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.).

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 30. lipnja 2026.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. ožujka 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN